

Vragen – antwoorden Webinar Zon & wind maandag 26 oktober 2020

Wanneer hebben dorpsraden inspraak?

De dorpsraden zijn geconsulteerd bij de afwegingskaders zonnevelden. Voor de concept-RES zijn ook webinars geweest, waarvoor de dorpen zijn uitgenodigd. Er volgen nog webinars in het proces naar de RES 1.0. Via de site www.energieregionre.nl vindt u meer informatie hierover.

De projectleider zal contact opnemen met alle dorpsverleggen om te polsen welke behoefte er leeft om op kleinere schaal (dorp) geïnformeerd dan wel betrokken te worden.

Wat is de stand van zaken t.a.v. zonnepanelen op de Bakelse plassen, toenmalig voorstel van dorpsraad Milheeze en Bakel? Hoe komen we tot meer inzicht op de mogelijkheden van de Bakelse plassen?

Mogelijk dat de eigenaar van de zandwinning meer weet, de gemeente heeft hier (nog) geen rol in. Er kan een initiatief worden ingediend voor zon op water en dat zal worden meegewogen met alle dan bekende initiatieven.

Om hoeveel ha gaat het in het totaal in Gemert-Bakel?

Gaat het om het aantal hectares per initiatief? Of in het totaal?

Het bod van de MRE is 2 TWh. Het is nog niet bekend wat het aandeel Gemert-Bakel hiervan is. Als we uitgaan van het percentage van het energieverbruik (14,2 TWh in de MRE voor elektriciteit en warmte, exclusief mobiliteit, zie bijlage 5 conceptRES) van Gemert-Bakel duurzaam opwekken, dan betekent dat zeer globaal 66 ha. aan zonnevelden nodig is uiterlijk in 2030. In theorie kan dat 1 zonneveld zijn van 66 ha, of bijvoorbeeld 11 velden van 6 ha. Het kan echter zijn dat onze bijdrage groter wordt ten behoeve van de regio, omdat bijvoorbeeld de stedelijke gebieden minder mogelijkheden hebben voor duurzame opwek.

Wat vinden jullie maatschappelijke meerwaarde in dit geval?

De maatschappelijke meerwaarde wordt bepaald door te kijken naar de mate van meervoudig ruimtegebruik, de maatregelen die getroffen worden om de impact op de omgeving te beperken en de bijdrage die wordt geleverd aan maatschappelijke doelen. Zonnepanelen in combinatie met kleinvee of zonnepanelen in combinatie met fruitteelt zijn twee voorbeelden van meervoudig ruimtegebruik. Als de omgeving mee profiteert van de opbrengsten, is dat ook een voorbeeld van meerwaarde.

Een groot gedeelte van het gele ontwikkelingsgebied grenst aan buiten de RES. Hoe of vindt er afstemming plaats?

Wordt er rekening gehouden met de burens?

Er is afstemming tussen alle RES-regio's in Brabant en in Limburg. Daarnaast heeft Gemert-Bakel zelf ook contact met Venray, samen met Deurne en met Meierijstad en Boekel.

Is windenergie überhaupt een realistische optie in onze gemeente?

De mogelijkheden voor windenergie zijn relatief beperkt, zie ook werkkaart uit de presentatie. Echter het effect op de radar van de vliegvelden moet ook onderzocht worden, waardoor er waarschijnlijk locaties afvallen.

Opmerking over windmolens

Windmolens zijn sowieso tricky, de roterbladeren zijn niet tot moeilijk te recyclen en veroorzaakt veel dode en gewonde (trek)vogels.

Voordat er een windmolen vergund kan worden, zijn er nog veel onderzoeken nodig om alle effecten in beeld te krijgen.

Als je 50% lokaal eigendom hebt, is dan de opbrengst voor de gehele bevolking van Gemert-Bakel? En geeft dat ook beslissingsrecht hoe dit geld besteed wordt?

Bij lokaal eigendom gaat een deel van de opbrengst naar diegenen die hebben geïnvesteerd. Het betreft wel een risicovolle investering, want er is vooraf nooit zekerheid of er uiteindelijk een vergunning volgt. De eigenaren kunnen ervoor kiezen om een deel van de opbrengst in een fonds te stoppen om later te investeren in duurzame ontwikkeling rondom het zonneveld. Een andere optie is bijvoorbeeld dat een deel van de opbrengst in een gemeentelijk fonds komt voor maatschappelijke doeleinden.

Zijn de zoekgebieden zon en wind nog uitgesplitst?

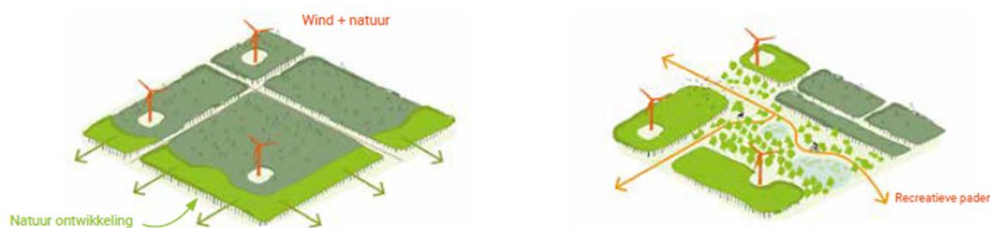
Op de werkkaart in de presentatie staan de theoretische mogelijkheden voor zon en wind uitgesplitst. In de gele en groene zoekgebieden zijn er ook mogelijkheden voor een combinatie van zon en wind, sterk afhankelijk van de belemmeringen.

Energie 'voor de natuur' wat moeten we daaronder verstaan?

Er is een bouwsteen uitgewerkt voor natuur:

WINDBOS + TRANSFORMATIE NIEUWE BOSSEN:

Windbos richt zich op de uitbreiding van bestaand bos (CO2 compensatie). Agrarisch land kan worden beplant met bos, gefinancierd door molens.

De gedachte is dat vanuit de opbrengst voor energie bijvoorbeeld extra natuur kan worden aangelegd

Kunnen we in theorie af met alleen zon, of zijn windmolens een vereiste om de 2TWh te halen?

In theorie kan worden volstaan met zon. Voor de hele regio gezien, heeft dit echter waarschijnlijk een te grote impact op het landschap dat het niet wenselijk is.

Aan welk % wordt gedacht als invulling voor bio-energie m.n. mestverwerking? Dit plan betreft plaatsing van zonnepanelen en windmolens. Ook nog andere energie opwekkers? Of iets anders? Biogas van mest is zeer ongewenst i.v.m. alle nadelen en gevaren.

Dit is niet bekend. Op dit moment kijken we voornamelijk naar zon en wind. We bekijken wel de mogelijkheden voor biogas.

Wat zijn meekoppelkansen voor de landbouw...?

Een voorbeeld is dat een agrarisch bedrijf stopt of verkleint, en door energie te gaan opwekken een ander verdienmodel heeft.

Opmerkingen over biodiversiteit en bodem (droogte)

Een duurzame toekomst gaat wel iets verder dan zonnepanelen aanleggen en windturbines plaatsen. Het verlies van biodiversiteit is net zo funest voor het klimaat als het gebruik van fossiele brandstoffen. Het is al gebleken uit onderzoeken van het Louis Bolk instituut dat de

bodem onder zonnepaneelvelden een dode bodem wordt binnen enkele jaren. Windturbines maken ook enorm veel lawaai en vergeet de slagschaduw niet (buiten de vogel en vleermuissterfte). Hoop dat dit niet vergeten wordt. Zeker aangezien we zoveel daken hebben liggen die gebruikt kunnen worden.

Fotosynthese onder zonneparken vermindert met maar liefst 92% door de schaduwwerking. Dit heeft ook weer negatieve effecten op de waterdoorlating (droogte).

Goede opmerkingen. Voor zowel wind als zon zullen er vooraf onderzoeken nodig zijn om het effect te kunnen bepalen op de omgeving. Voor zonnenvelden hebben we wel een voorwaarde gesteld van maximaal 75% van de oppervlakte van een perceel. We willen dat er voldoende water de bodem kan bereiken.

Er wordt nu alleen gesproken over opwekken van elektra. Ik mis het gas verhaal. Zeker wat betekent het m.b.t. hoeveel windmolens of zonnepanelen we nodig hebben als we van het gas afgaan.

Het bod van 2Tw is inderdaad gerelateerd aan het energieverbruik. Dit bestaat zowel uit electra als gas.

Er is ook een transitievisie warmte in de maak. Dit beschrijft hoe en wanneer de wijken van het aardgas af gaan voor 2050. Afhankelijk van de keuze van verwarmen van de woningen (per wijk) heeft dat gevolgen voor de duurzame opwek. Als voorbeeld: stel dat alle woningen 'all electric' worden met bijvoorbeeld luchtwarmtepompen, dan stijgt de vraag naar energie die ook duurzaam opgewekt moet worden.

Wat zijn pauzelandschappen?

Een pauzelandschap is bijvoorbeeld een (maagdelijk) gebied wat bestemd is als bedrijventerrein maar de komende 15-25 jaar nog niet ontwikkeld gaat worden. Daar zou dus tijdelijk een zonnenveld kunnen komen.

In Helmond/Eindhoven zijn veel industriële daken die gebruikt kunnen worden. Die hebben wij weer minder in de gemeente. Ik hoor jullie wel aangeven net dat er 'nog geen ja' is gezegd op een verzoek vanuit Helmond/Eindhoven om energie te produceren voor bijv. die gemeenten. Betekent dit dat die vraag dus wel gesteld is aan Gemert-Bakel?

Die vraag is nog niet zo concreet gesteld. We werken als regio aan de opgave en gezamenlijk bepalen we straks welke bijdrage elke gemeente levert. De raad beslist uiteindelijk hierover.

Moeten de initiatieven voor zonneparken op industriële daken > 500m2 zijn? Zo ja, waarom?

De initiatieven mogen kleiner zijn. Voor grootschalige opwek is deze maat aangehouden. Landelijk houdt men al rekening met een bepaalde opbrengst van alle kleinere daken van 7Tw.

Is met de zoekgebieden windmolens rekening gehouden met evt. activering vliegbasis Vredepeel?

Ja, de belemmeringen van de vliegbasis zijn er echter nu al, dus ook zonder reactivering.

Wat is de voorkeur van de gemeente: zonneweides of windmolens?

Dit zal de gemeenteraad later besluiten. Of er windmolens komen hangt ook af of er initiatieven hiervoor worden ingediend.

Vragen / reacties per mail vooraf gesteld

Wat betekenen de omschrijvingen van de gele en groen gearceerde gebieden precies? Wat zijn de verschillen?

Geel: betreft gebied met bouwsteen energie voor versterking agrarische economie

Groen: betreft gebied met bouwsteen energie voor natuur.

Met deze bouwstenen is opbrengst per zoekgebied ingeschat om zo voor een totaalbod vanuit de regio te kunnen komen.

Hoe en waar wordt transport en opslag geregeld?

Het transport is een rol voor Enexis, die is nauw betrokken bij de RES.

Opslag ligt bij de initiatiefnemers.

Wie zijn de stakeholders die belanghebbend zijn in de plannen? Zijn dat ook partijen die zonnevelden willen aanleggen om daar (veel) geld aan over te houden? En daar profiteren de inwoners niet van?!

De stakeholders zijn onder andere energiecoöperaties, ZLTO, woningbouwverenigingen. Op de site www.energieregionre.nl is hier meer over te vinden.

Indien er goedkope en kleine accu's of batterijen met grote opslagcapaciteit (die niet leeglopen) beschikbaar zijn, waarbij ieder pand het maximum aantal zonnepanelen heeft, dan is er daar bovenop erg weinig energie, die van het net moet komen, nodig voor de huishoudens.

Dit zou een oplossing kunnen zijn voor de toekomst. Op dit moment is de prijs/kwaliteitsverhouding voor opslag nog niet gunstig.

Reactie / vraag over zonnepanelen

Mijn inziens passen er nog heel veel zonnepanelen op daken van bedrijven, loodsen en stallen.

Daarom zijn er minder zonnevelden direct op de grond nodig, zodat er meer grond is voor verbouw van groenten, bij voorkeur biologisch.

Op gebieden waar je beter geen groenten kunt verbouwen bijvoorbeeld door het neerslaan van luchtverontreiniging van auto's (snelwegen) en bedrijven, daar zouden zonnepanelen direct op de grond kunnen, ware het niet dat er dan daar veel minder groen is voor waterafvoer, CO2 opname en biodiversiteit.

Dus ook al is de omgeving daar vervuilerd, dan nog is het plaatsen van zonnepanelen op bestaande daken vele malen beter dan op welke bodem dan ook.

In elk geval geen goede bouwgrond verbruiken, omdat groenten en ander voedsel beter is. Ik begrijp fase 2 in de zonneladder niet. Het is de bedoeling dat er zoveel mogelijk groen in het binnenstedelijk gebied is, waardoor er minder opwarming is. Hoe kan er dan worden bedacht dat er plek is voor grondgebonden zonnepanelen in het binnenstedelijk gebied?

Onze voorkeur gaat ook uit naar maximaal zon op dak. Echter dit zal onvoldoende zijn om aan de opgave te kunnen voldoen in 2030.

De zonneladder waaraan u refereert komt uit de conceptRES. Voor de afwegingskaders zonnevelden hebben we een andere zonneladder, gebaseerd op de zonneladder van de milieufederaties: https://www.natuurenmilieufederaties.nl/friksbeheer/wp-content/uploads/2019/01/De-constructieve-zonneladder_NMFs.pdf

Reacties / vragen over windmolens

Voor zover mij bekend kunnen windmolens veel energie opwekken, maar doen ze dat niet altijd, omdat het niet altijd waait én ze stil worden gezet als het net de opgewekte energie niet aan kan.

Hoe wordt het netwerk probleem opgelost?

Voor het netwerk staat Enexis aan de lat, samen met Tennet.

Het schijnt dat windmolens goed langs snelwegen kunnen staan, maar ik heb nog niet ontdekt waarom.

Wordt er rekening gehouden met slagschaduw van de windmolens (kan tot 1 km strekken) en het geluid? Niet alleen decibel maar ook het storende geluid, dat ze produceren?

Er zullen onderzoeken nodig zijn die het effect bepalen van windmolens op de omgeving. In de procedure voor de planMER voor de hele regio worden ook de gevolgen voor windmolens bepaald, zie ook presentatie.

Mijn voorstel is

- 1) Motiveer iedereen zoveel mogelijk te besparen op energie.
- 2) Motiveer iedereen zo weinig mogelijk extra energie te 'vragen' bovenop wat nu al nodig is.
- 3) Realiseer overal waar mogelijk trede 1 van de zonneladder.
- 4) Als duidelijk is hoeveel opgewekte energie nog nodig is als trede 1 vol is, dan is bekend hoeveel energie nog opgewekt zou moeten worden. Dat is vast minder dan de totale 35 TWh voor heel Nederland, waar nu van wordt uitgegaan. Voor die hoeveelheid energie moeten dan gebieden gezocht worden, waar de allerminste schade wordt toegebracht aan ons milieu, dier en mens. Want energie duurzaam opwekken is goed voor ons klimaat en voor ons, maar als daardoor groen en dieren, die altijd kostbaar zijn, verdwijnen, dan is dat opwekken niet meer duurzaam.

Op deze manier is er meer ruimte voor het realiseren van een veilige, aantrekkelijke, gezonde, gevarieerde woon-, werk- en leefomgeving voor dier en mens.

Dit is precies de werkwijze die we volgen met de RES, echter gezien de datum van 2030 waarop 50% CO2 gereduceerd moet worden, kunnen we niet wachten tot alle daken vol zijn gelegd.